ДОЗВІЛ НА КОНЦЕНТРАЦІЮ ТА УЗГОДЖЕНІ ДІЇ: ДЕТАЛЬНО ПРО ОСОБЛИВОСТІ У ЗВ'ЯЗКУ З ВОЄННИМ СТАНОМ

1 квітня 2022 року Антимонопольний комітет України ("АМК") опублікував рекомендаційні роз'яснення №1-рр від 30 березня 2022 року щодо подання та розгляду заяв про дозвіл на узгоджені дії, концентрацію суб'єктів господарювання в період воєнного стану, а також застосування відповідальності за деякі порушення законодавства про захист економічної конкуренції, вчинені під час воєнного стану ("Роз'яснення").

Цей брифінг окреслює наступні питання, про які йдеться у Роз'ясненнях:

- спрощений порядок підготовки та подання заяв про надання дозволу на узгоджені дії, концентрацію в умовах воєнного стану;
- порядок зупинення та поновлення розгляду таких заяв; та
- підходи до визначення розміру штрафів за певні порушення законодавства про захист економічної конкуренції під час воєнного стану.

Необхідність отримання дозволу на узгоджені дії, концентрацію в умовах воєнного стану

За загальним правилом, транзакція, що є концентрацією та потребує дозволу АМК на її здійснення згідно із Законом України "Про захист економічної конкуренції" № 2210-III від 11 січня 2001 року ("**Закон**"), забороняється до надання відповідного дозволу. Таке ж правило стосується здійснення узгоджених дій.

У Роз'ясненні АМК наголосив, що суб'єкти господарювання не звільняються від необхідності подання до АМК заяв про попереднє отримання дозволу на узгоджені дії, концентрацію у випадках, визначених Законом.

Водночас, через труднощі та небезпеки, що викликані активними військовими діями на території України, у період воєнного стану АМК дозволив подавати скорочений перелік документів та відомостей, що подаються разом із заявами про надання дозволу на узгоджені дії, концентрацію, а також запровадив спрощений порядок подання таких заяв.

Крім того, у своїх Роз'ясненнях АМК фактично визнав можливість здійснення концентрації чи узгоджених дій під час воєнного стану без отримання дозволу АМК, але за умови попереднього подання заяви до здійснення концентрації чи узгоджених дій та після закінчення воєнного стану – застосування АМК відповідних заходів відповідальності, про що йдеться далі.

Зміст заяви про концентрацію, узгоджені дії та поданих до неї документів

АМК скоротив перелік відомостей та документів, які заявники повинні подавати разом із заявою про надання дозволу на концентрацію або узгоджені дії.

Наприклад, окрім інформації щодо заявників, їх представників, документу про сплату збору за подання заяви та підтвердження повноважень представників тощо, заява про концентрацію та додатки до неї мають містити:

1. опис змісту концентрації;
2. інформацію про:
   - кінцевих бенефіціарних власників усіх учасників концентрації;
   - наявність у структурі власності учасників концентрації резидентів російської федерації ("**рф**"), у тому числі, де власником акцій, часток чи паїв прямо або опосередковано виступає рф, та пов'язаних дієздатних осіб (чоловік/дружина, батьки, діти, брати, сестри); та
   - поширення на учасників дії Закону України "Про санкції";
3. опис основних видів діяльності учасників концентрації із зазначенням суміжних видів діяльності;
4. схему відносин контролю учасників;
5. схему зміни відносин контролю учасників внаслідок концентрації;
6. документи, що дозволять ідентифікувати фізичну особу – заявника; та
7. інші документи та відомості, які вважають за потрібне надати заявники.

Заява про узгоджені дії та додатки до неї, окрім інформації щодо заявників, їх представників, документів про сплату збору за подання заяви та підтвердження повноважень представників, мають містити:

1. опис змісту узгоджених дій;
2. інформацію про:
   - кінцевих бенефіціарних власників усіх учасників узгоджених дій;
   - наявність у структурі власності учасників узгоджених дій резидентів рф, у тому числі, де власником акцій, часток чи паїв прямо або опосередковано виступає рф, та пов'язаних дієздатних осіб (чоловік/дружина, батьки, діти, брати, сестри); та
   - поширення на учасників дії Закону України "Про санкції";
3. опис основних видів діяльності учасників узгоджених дій із зазначенням суміжних видів діяльності;

4. опис відносин контролю учасників узгоджених дій; та
5. інші документи та відомості, які вважають за потрібне надати заявники.

Заявники можуть включити також інші відомості та документи, які вони вважають за потрібне на даному етапі та можуть подати в умовах дії воєнного стану.

Порядок складання та подання заяви про надання дозволу на узгоджені дії, концентрацію

Заява про концентрацію, узгоджені дії та документи до неї подаються в письмовій формі за адресою листування АМК, що є актуальною на момент їх направлення (станом на 21 квітня 2022 року – 79005, м. Львів, вул. Коперника, буд .4).

Допускається подання заяви на електронну пошту АМК amcu.in@ukr.net з використанням електронних цифрових підписів заявників.

У разі неможливості вчинення певних дій при підготовці документів, зокрема щодо підписання, нотаріального засвідчення, заявник повинен зазначити пояснення щодо причини неможливості вчинення відповідних дій.

Заява та документи повинні містити достовірну інформацію та мають бути подані щонайменше за 15 календарних днів до моменту вчинення концентрації чи узгоджених дій.

Порядок розгляду АМК заяв про концентрацію, узгоджені дії в період дії воєнного стану

За загальним правилом, згідно із частиною 2 статті 26 Закону, заява про надання дозволу на концентрацію, узгоджені дії вважається прийнятою до розгляду після 15 днів з дня її надходження.

Враховуючи, що під час воєнного стану організація роботи АМК відбувається дистанційно, а доступ до необхідних для розгляду заяв реєстрів є обмеженим, розгляд заяв про надання дозволу на концентрацію, узгоджені дії підлягає зупиненню у строк, що не перевищує 15 календарних днів із дня їх надходження, на підставі розпорядження АМК.

Таке зупинення не підміняє та не є тотожнім процедурі прийняття заяви до розгляду, а лише зупиняє перебіг 15-денного строку.

Нагадаємо, що раніше, згідно із Розпорядженням АМК №1-рн від 3 березня 2022 року "Про деякі питання організації діяльності Антимонопольного комітету України в умовах воєнного стану", було зупинено розгляд заяв та справ про надання дозволу на узгоджені дії, концентрацію, поданих до АМК та рішення щодо яких не були прийняті станом на 25 лютого 2022 року.

Таким чином, станом на дату цього брифінгу, через перешкоди у своїй роботі АМК не здійснює власне розгляд ні тих заяв про концентрацію та узгоджені дії, які надійшли після введення воєнного стану в Україні, ні тих, що надійшли раніше, але рішення щодо яких не були прийняті станом на 25 лютого 2022 року.

Доповнення до заяви про надання дозволу на узгоджені дії, концентрацію

Згідно із Роз'ясненнями, заявник протягом трьох місяців після припинення чи скасування воєнного стану зобов'язаний подати до АМК документи та інформацію, які визначені Законом та іншими нормативно-правовими актами, що підлягають застосуванню, але які не були подані разом із заявою про концентрацію або узгоджені дії під час дії воєнного стану ("**Доповнення**").

Заявник також повторно надає раніше подані документи, якщо до них вносились зміни. Якщо документи подавались в електронній формі та до них не вносились зміни, їх оригінали подаються разом з Доповненнями.

АМК поновлює розгляд заяви, яка надійшла в період воєнного стану, та розглядає її з урахуванням поданих Доповнень, а у разі їх неподання протягом 3 місяців після припинення чи скасування воєнного стану – на підставі поданої в заяві інформації та документів.

Відповідальність за певні порушення законодавства про захист економічної конкуренції

Згідно із Законом, наслідком здійснення концентрації або узгоджених дій, що потребували дозволу АМК, без отримання відповідного дозволу є штраф у розмірі до 5 відсотків доходу (виручки) суб'єкта господарювання від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) за останній звітний рік, що передував року, в якому накладається штраф. На практиці такі значні штрафи майже не застосовуються. При застосуванні штрафів АМК, як правило, керувався Рекомендаційними Роз'ясненнями "Щодо застосування положень частин другої, п'ятої та шостої статті 52 Закону України "Про захист економічної конкуренції", частин першої та другої статті 21 Закону України "Про захист від недобросовісної концентрації" № 39-рр від 9 серпня 2016 року.

На додаток до положень законодавства та вказаних рекомендаційних роз'яснень щодо розміру штрафів, АМК вказує у Роз'ясненнях, що під час визначення розмірів штрафів враховуватиме наявність об'єктивних обставин під час воєнного стану в Україні, що ускладнюють, унеможливлюють подання заяв про дозвіл на концентрацію, узгоджені дії, а також неможливість розгляду заяв та прийняття відповідних рішень АМК.

Тому за здійснення концентрації або узгоджених дій без дозволу штрафи накладатимуться у значно меншому розмірі та будуть визначатися наступним чином.

1. У розмірі, що не перевищує **51 000 гривень**, за умови:

   - здійснення концентрації без отримання відповідного дозволу АМК, якщо наявність такого дозволу необхідна;
   - подання заяви відповідно до вимог, викладених у Роз'ясненнях; та
   - якщо концентрація не призводить до монополізації чи суттєвого обмеження конкуренції на всьому ринку чи в значній його частині та не є забороненою відповідно до Закону України "Про санкції".

2. У розмірі, що не перевищує **51 000 гривень**, за умови:

- здійснення узгоджених дій без отримання відповідного дозволу АМК, якщо наявність такого дозволу необхідна;
- подання заяви відповідно до вимог, викладених у Роз'ясненнях; та
- якщо відсутні підстави для заборони узгоджених дій.

3. У розмірі, що не перевищує **340 000 гривень**, за умови:

- здійснення концентрації чи узгоджених дій без отримання відповідного дозволу АМК, якщо наявність такого дозволу необхідна;
- якщо відсутні підстави для заборони концентрації чи узгоджених дій; та
- якщо заява не була подана до АМК у визначені строки та відповідно до вимог, викладених у Роз'ясненнях.

Важливо, що наведені вище положення щодо визначення розміру штрафів не застосовуються, якщо учасники подали недостовірну інформацію (наприклад, щодо відносин контролю в межах групи учасника, фактичних видів діяльності тощо).

4. Штраф визначається у **максимальному розмірі** відповідно до Закону у разі здійснення концентрації чи узгоджених дій без отримання відповідного дозволу АМК, якщо наявність такого дозволу необхідна, якщо:

- кінцевими бенефіціарними власниками одного з учасників концентрації є рф або громадянин рф, які підтримували військову агресію проти України; або
- в АМК існуватимуть обґрунтовані підозри, що метою концентрації є виведення активів/часток/паїв/акцій з-під дії міжнародних санкцій за військову агресію проти України.

ДЖЕРЕЛО: Рекомендаційні Роз'яснення Антимонопольного комітету України "Про деякі питання, пов'язані з поданням та розглядом заяв про надання дозволу на узгоджені дії, концентрацію суб'єктів господарювання в період воєнного стану, однакового застосування положень статей 26 та 27, абзацу третього частини другої статті 52 Закону України "Про захист економічної конкуренції" до порушень законодавства про захист економічної конкуренції, передбачених пунктами 5, 12 статті 50 цього Закону, вчинених під час воєнного стану" №1-рр від 30 березня 2022 року, Закон України "Про захист економічної конкуренції" № 2210-III від 11 січня 2001 року, Розпорядження Антимонопольного комітету України "Про деякі питання організації діяльності Антимонопольного комітету України в умовах воєнного стану" №1-рн від 3 березня 2022 року, Рекомендаційні Роз'яснення Антимонопольного комітету України "Щодо застосування положень частин другої, п'ятої та шостої статті 52 Закону України "Про захист економічної конкуренції", частин першої та другої статті 21 Закону України "Про захист від недобросовісної концентрації" № 39-рр від 9 серпня 2016 року.

ЯК МИ МОЖЕМО ВАМ ДОПОМОГТИ:

- консультування щодо необхідності отримання дозволу на концентрацію та узгоджені дії;
- підготовка та подання документів для отримання дозволу на концентрацію, узгоджені дії;
- аналіз відносин контролю учасника концентрації та історії формування групи учасника для цілей підготовки заяви на отримання дозволу на концентрацію, узгоджені дії; та
- захист та представництво у справах про порушення законодавства про захист економічної конкуренції.

НАШІ ЕКСПЕРТИ:

Євгеній Дейнеко
Керуючий Партнер

deyneko@everlegal.ua

Андрій Оленюк
Партнер

olenyuk@everlegal.ua

Христина Єрменчук
Юрист

yermenchuk@everlegal.ua

КОНТАКТИ:

+380 44 337 0016
Рильський провулок,4,
Київ, Україна

www.everlegal.ua

МИ У СОЦІАЛЬНИХ МЕРЕЖАХ: